

**Տ. ՊԱՐԵՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉՐ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՏՅԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋՒ ՏՈՆԻՆ
ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**
(14 փետրվարի 2004 թ.)

«Յանուն Նոր ևս Որդոյ ևս Նոգոյն Սրբոյ. ամէն»:

Այսօրվան Ավետարանին մեջ՝ Ղուկասու Ավետարանին մեջ, շարք հստակ, բայց և հակիրճ կերպով կխոսվի Քրիստոսի փաճարին ընծայման մասին, որ սովորությունն էր հրեաներուն Մովսեսի Օրենքի համաձայն: Եվ սովորությունն այն էր, որ երբ երեխան 40 օրական կըլլար, որպես անդրանիկ երեխան՝ փղան, ծնողքը զինքը կրերեին փաճար՝ ընծայելու Աստուծո և զույգ մը աղավնիներ և կամ փայտակներ կնվիրեին փաճարին:

Ճիշտ այն արքն մարդ մը կը գտնվեր փաճարի մեջ՝ Միմեոն անունով, որ կսպասեր, աչք ուներ Աստուծո մխիթարությանը: Եվ այս մարդը թերևս վերջին մարգարեներնն մեկն էր, որ Սուրբ Նոգիին թելադրությամբ և հրահանգով կսպասեր՝ տեսնելու Աստուծո Օծյալը, այն հրամանին համաձայն, որ ինքը մահը պիտի չտեսնէ, մինչև Օծյալն Աստուծո ներկայությունն զգա: Ճիշտ, երբ որ Քրիստոսի ծնողքը զԻնքը փաճար կրերեին, նույն արքն Սուրբ Նոգիին առաջնորդությամբ, առանց ճանչնալու, թե ծնողքը զԻնքը փաճար կրերեն, ինքն ալ կերթար փաճար և ահավասիկ կտեսներ Մանուկը և ծնողքին գիրկեն կառներ և իր գիրկը կղներ և կըսեր. «Արդ, արձակեա զճառայս Քո Տէր ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն Քո» (Ղուկ. Բ 30):

Թելադրված Սուրբ Նոգիեն՝ ինքը կսպասեր այն մանուկին, Ով պիտի ըլլար Օծյալն Աստուծո՝ զգալու խոստումը Սուրբ Նոգիին իր գիրկին մեջ, և մարգարեանալու, թե այս երախան աշխարհ եկած է որպես լույսը հեթանոսներուն և բոլոր ժողովուրդներուն, ինչպես նաև ժողովուրդին Իսրայելի:

Ներաբրբրական է, որ նույն արքն Միմեոն կմարգարեանա ապագային լինելիք դեպքերուն, հարկապես Տիրամոր կրելիք չարչարանքներուն և պիտի վկայեր այն բոլորը, որոնք խոստացված էին կամ մարգարեացված էին Քրիստոսի համար, թե Ան պիտի չարչարվեր, պիտի խաչվեր և ապա հարություն պիտի առներ: Բայց մոր մը համար, անցնելու այդ փառապագին խորհուրդներեն, զոր Միմեոն ծերունի կմարգարենանար, Մարիամ այդ բոլորը մտիկ կըներ՝ զարմացած, թե ինչ կըսեր այս մարդը:

Ինչպես մենք գիտենք Ավետարանի սկզբնական բաժինեն, երբ որ Քրիստոս ծնավ, հրեշտակներն օրհնաբանեցին, հովիվները եկան, ինքը, որպես խելացի անձ մը Սուրբ Նոգիեն թելադրված, ամեն բան իր մտքին մեջ կպահեր: Եվ ահավասիկ Մանուկը զրկին մեջ այդ ծերունի մարգարեին, կանխասացությունը մարգարեններուն, խոստումը Աստուծո Իր Սուրբ Նոգիին, որ պիտի գա Օծյալն Աստուծո փրկելու համար բոլոր ժողովուրդները այս աշխարհին և ավերիսը ըլլալու հարկապես քրիստոնյաներուս՝ բարի լուրը փալու մեզի,

ճանճնալու այն առավելությունը, որ Քրիստոսով մեզի փրկվեցավ որպես ավերիքը Ավերարանի այն քաղցր լուծին, որ մեզմե յուրաքանչյուրս իր ուսերուն վրա պիտի կրեր՝ դառնալու համար այն առաքյալները, որ պիտի խոստանային ըլլալու, վերջիվերջո, Քրիստոսի ճամփուն Իր նահապալկները: Եվ այդ չարհարանքին մեջն էր, որ շարեր զգացին իրենց փրկությունը: Եվ անոնք, որոնք կրցան այդ չարհարանքը իրենց մեջ ընդունիլ և այդ չարհարանքի ընդմեջեն փեսնել Աստված, անոնք է, որ իսկապես պիտի ընդունենին Աստուծո արքայությունը:

Երբ որ Միմեոն մարգարե կըսե նույն արեն, թե հակառակություն պիտի ըլլար որպես նշան մարդոց մեջ, այսինքն՝ կցանկանար ըսել, թե մարդոցմե շարերը պիտի ճանճնային զԻնքը և շարերը պիտի ուրանային Իրեն: Այսինքն՝ Ինքը եկած էր շար հստակորեն և որոշորեն ճշտելու արդարներուն փեղը և անոնց, որոնք արդար չէին, և այդ երկուքին բաժանումը շարերուն որպես զլորումը և շարերուն որպես բարձրացումը և հարությունը անոնց, որոնք պիտի հավարային Օծյալն Աստուծո: Եվ ահավասիկ մարգարեն երբ որ իր գրկին մեջ կընդուներ Մանուկը, արդեն ինքը կզգար, որ այլևս հաշտված էր մահական հեղ: Եվ ճիշտ անոր համար էր, որ ինքը Աստուծոմե խնդրեց. «Այլևս իմ ժամանակս վերջացած է, իմ հոգիս, խնդրեմ, առ, ես այլևս փեսած եմ Աստուծո փրկությունը, այն մխիթարությունը, որ բոլոր հրեաները կսպասեին», - այսինքն՝ մխիթարությունը այստեղ կնշանակե բոլոր այն խոստումները մեսիական, որոնք խոստացված էին մարգարեներու կողմն՝ զալու այն Փրկիչը, Օծյալն Աստուծո, որ պիտի ըլլար փրկությունը աշխարհիս: Եվ փրկությունը ուրիշ բան չէր, եթե ոչ փրկությունը մեր հոգիներուն, մեր մարքերուն և մեր սրտերուն:

Այսօր, երբ մենք կտոնախմբենք Տյառնընդառաջի փոնը, գիպեք, սովորություն է կրակ վառել: Շարերը արոր մեջ կտեսնան հեթանոսական սովորություն մը, որը, անշուշտ, ճիշտ է: Բայց արոր մեջ և ավելի կա քրիստոնեական ըմբռումը, ինչպես երեկ փառին մեջ մեր ժառանգավորները կերգեին և կըսեին. «Բոլոր նահապետներուն, մարգարեններուն, վարդապետներուն, սարկավագներուն, առաքյալներուն, քահանաներուն, դպիրներուն, ժողովուրդին և հարկապես մեզի՝ քրիստոնյաներուս համար մեծ ավերիս է»: Եվ ճիշտ անոր համար է, որ երբ Միմեոն մարգարեն կմարգարեանար, կըսեր. «Օծյալը՝ այս Մանուկը, եկած է ըլլալու լույսը հեթանոսներուն, լույսը աշխարհին, լույսը հրեա ժողովուրդին»: Բայց ոչ միայն հրեային վերապահված, այլև հրեա ժողովուրդին միջոցավ բոլոր ժողովուրդներուն, անոնք, որոնք պարբարա էին զԻնքը ընդունելու»:

Ներսէս մենք պիտի փեսենք Պողոս առաքյալի վարդապետության և աստվածաբանության մեջ, թե ինչպես ինքը պիտի դառնար հեթանոսաց առաքյալը: Եվ հոս է, որ Ավերարանին ճշմարտությունը երևան կելլեր. Նիսուս աշխարհ եկավ ո՛չ միայն հրեաներուն համար, այլև բոլորիս՝ հեթանոսին և մեզի այն արեն լույսը փարածելու, լույսը զգացնելու մեզի: Երբ որ մենք երեկ վառված կրակին առջև կկենայինք, այդ կրակը պարզապես կրակ չէր, փայտերու ճենճերումը չէր, արոր փառությունը պարզապես ֆիզիկականորեն չէր, այլ այդ փառությունը որպես լույս՝ ճշմարտությունը փարածելու համար մեր մոմերուն միջոցավ յուրաքանչյուրս իր փունեն ներս, հարկապես մեր սրտերուն մեջ՝ ըլլալու համար յուրաքանչյուրս առաքյալը լույսի, փարածելու համար Աստուծո խոսքը Ավերարանի միջոցավ բո-

լորին անխարաբար: Եվ ճիշտ հոն է, որ մենք կըսենք. «Քրիստոնյաներուս համար ավերիս թող ըլլա»:

Յուրաքանչյուրս պարտականություն ունինք Ավերարանեն մեզի ժառանգված, թե մենք ալ առաքյալներ ենք, մենք ալ Ավերարանի պաշտոնյաներ ենք, մենք ալ մարգարեններ ենք և մենք ալ ունինք այդ պատասխանատվությունը Ավերարանի ճամփով մեզի տրված և վարահված՝ փարածելու համար լույսը բոլոր ժողովուրդներուն, քարոզելու համար Ավերարանը, և այդ բարի խոսքերը, որ Աստված մեզի տրված է Ավերարանի ճամփով: Ահավասիկ հոս էր, որ մարգարեն, ծերունին կմարգարեանար և ինքը իր աչքերով տեսավ: Երանի բոլոր անոնց, որոնք իրենց աչքերով կտեսնեն Աստուծո փրկությունը, այսինքն՝ երանի բոլոր քրիստոնյաներուս, որ մենք կզգանք մեր սրտերուն մեջ, մեր հոգիներեն ներս, թե Աստված աշխարհ եկած է փրկելու համար մեզի մեր բոլոր մեղքերեն: Եվ այրիկա ուրիշ բան չէ, եթե ոչ մենք, որ կընդունինք զԱստված մեր սրտերուն մեջ, մեր հոգիներեն ներս՝ ըլլալու համար Անոր իսկական առաքյալները:

Մարիամ ինքը այդ ցավին մեջեն անցավ, բայց Աստված այդ ցավը շար անգամ կուտար փոխան խաղաղության՝ ապահովելու համար, վերջիվերջո, փրկությունը մեր բոլորին հոգիներուն, ինչպես որ պատահեցավ Տիրամոր. զլացավ անոր խաղաղությունը, բայց, վերջիվերջո, անոր համար ապահովեց փրկությունը, այսինքն՝ Վերափոխմամբ անոր աս աշխարհին դեպի երկինք բարձրացուց: Երևակայեցեք, մեր բոլորին ապագան այդ պիտի ըլլա, երբ որ մենք կհավատանք Աստուծո, որովհետև Անիկա պիտի ըլլա մեր հարության երաշխիքը: Պարզապես մենք պետք է որ ընդունինք, որ Աստված Ինքը եկավ, Սուրբ Հոգիի միջոցով թելադրեց մեր բոլորին, որ եթե մենք կուզենք հավատալ, պետք է Անոր ճամփան բռնել:

Մեզմե քանիններ պիտի կարողանան ըսել՝ կարևոր չէ փարիքը. անիկա կըլլա երկու տարեկան, անիկա կըլլա տասներկու տարեկան և անիկա կըլլա ութսունչորս տարեկան, ինչպես որ մարգարեն էր, ըսելու համար շար հանգիստ կերպով. «Երբ որ խաղաղություն կզգաք ձեր հոգիներեն ներս, արդ, Տեր իմ, արձակե իմ հոգիս ալ, որովհետև ես զգացի կատարումը փրկության»: Եկեք բոլորս ալ այդ խոսքումը ընենք Աստուծո և պատրաստ ըլլանք՝ Անոր ճամփան հարթելու և մենք ալ հարթելու մեր սրտերը, ընդունելու զԱյն մեր հոգիներեն ներս և ավերելու աշխարհին, թե լույսը հեթանոսներուն եկած է և այդ լույսը մեր մեջն է և այդ լույսը ուրիշ բան չէ, եթե ոչ Քրիստոս՝ Օծյալն Աստուծո, որ է օրհնյալ հավիտյանս հավիտենից. ամեն: